

Néhány hónapja örökre elárvult a kaposfüredi műterem, a családi ház hangulatos szoborparkjában álló műveit már nem simogathatja meg, nem ölelheti át alkotójuk, s az évtizedek alatt missziós helyé lett magángalériában sem parolázhat többé Kling József. A dúzsi születésű, autodidaktaként a nagyok közé érkező szobrászművész, miután a forróságban felújította a településrész korábban általa készített, halas szökőkútját, 78. évében magához kérte, égi műtermébe intette a Teremtő. Akiben születése óta hitt, akinek élete folyamán szüntelen érezte bátorító jelenlétét, bármivel is foglalatoskodjon. Különben nem kelthette volna ily látványosan életre a fát, a követ, a márványt. Nem írhatta-véshette-égethette-faraghatta volna bele műveibe a hitet. Az istenhitet. A megtartó, a reményt adó, tehetségét tápláló, motiváló és nemesítő Élő Vízforrást.

Jóskát a szent és a profán egyaránt foglalkoztatta, s a „végeredményt” mindig rábízta az Úrra. Minden munkája előtt szabadon imádkozva kérte az égiek segítségét: ne csak neki vagy megrendelőinek, hanem elsősorban Istennek tessék az, ami keze alól kikerül. A füredi csillagos ég alatt lévő műhelyében ég és föld összeért, s a művész valóban kegyelmi pillanatként élhette át az alkotás-alakítás tüzét-hevét. Minden kalapácsolást, vésőhangot, csiszolást hallottak kedves szentjei; Szent József, Szent Ferenc és Szent Antal állt hozzá a legközelebb. Ők mindig nyomába jártak, s nemcsak lesték, hanem inspirálták is minden gondolatát.

Évtizedek bizonyossága: feleségén, Mártin kívül a szentek bizonyultak a legkiválóbb társalkodóknak e megpróbáltatásokkal teli, olykor kiszámíthatatlan művészi pályán.

Kling József létra lehetett ég és föld között. Ezernyi szoborcsovéjával, relief-remekével, stációképével, hősi emlékművel, amelyek Somogy és a nagyvilág közterein állnak, templomok tisztító csöndjébe burkolódzva patinásodnak vagy beimádkozott lakások díszei, házioltárok ékei.

Hogy a hitet kőbe zárta volna? Lehet, de csak azért, hogy alkotásai Isten állandó jelenlétét és örökkévalóságát hirdessék, hogy ünnepi hírnökként hívják fel a figyelmet az univerzum ezernyi, kőbe nemesedő üzenetére. Ikonikus személyekre, szentekre, hősökre, idOLOKRA, jelenségekre, szimbólumokra utalva. Kicsit kibillentve a világot a sarkpontjaiból, fókuszba állítva egyetemes keresztény és emberi értékeket, megjelenítve ősi kultúrákat. Abban bízva, hogy a szobrász sajátos formanyelvével művészetet teremt, mely megszólítja, elámítja, felrázza, kijózanítja e fagyos világ elkényelmesedett, elgépiesedett, Isten nélkülivé lett társadalmát.

Szerte az országban, de elősorban itt, Kaposváron, amely befogadta, elfogadta, megszerette, megtartotta és elismerte Kling Józsefet, teret engedve senki másához nem mérhető művészetének. Jó, hogy egy város így adott lehetőséget e görönggyel és gyönggyel teli, tevékeny életút kibontakoztatására. S bármily fájó, de mindenképpen üdvözítő, hogy már halála esztendejében emlékkiállításal hajt fejet hűséges fia előtt...

* Elhangzott 2024. december 12-én a kaposvári Vaszary Képtárban Kling József szobrászművész *A kőbe zárt hit* című emlékkiállításán.

A most bemutatott kollekción a kezdeti Kling-korszakig nyúlik vissza, s a tér kínálta lehetőség szerint tárja fel az életpálya különböző szakaszait, hogy kísérletet tegyen e páratlan gazdagság illusztrálására.

Az itt látható kisplasztikák, vagy a köztereken álló alkotások közül hadd emeljem ki a kaposfüredi templomparkban felszentelt emlékművét, melyet a magyar szenteknek és boldogoknak ajánlott egy monumentális Oltáriszentség megformálásával, vagy a kaposvári sétálóutcán álló, gyönyörű Lélekkapuját, amely Simon Lászlónak, a budapesti székhelyű Somogyiak Baráti Köre elnökének köszönhető, hiszen Siszti ajándékozta a városnak. De említhetném a donneri Szent Kereszt-templom előtt lévő, áttört keresztjét, a sportolók emlékének szentelt művét a Városligetben, vagy a kaposvári keleti temetőben álló márványszobrát a megfogant, de meg nem született gyermekekről...

Felsorolhatatlan, hány alkotás fűződik nevéhez, kezéhez, s akkor még nem szóltunk számos hazai templom liturgikus terének megálmodásáról és kialakításáról.

Tavaly ősszel az Ars Sacra Fesztivál kapcsán pazar kisplasztika-kollekcióját népes publikum figyelmébe ajánlhattam hitvese, műzsája, inspirátora, menedzsere által működtetett magángalériájukban. A szobrászművésszel – a hozzá legközelebb állóknak csak a „Szakállással” – akkor ígértetem meg, hogy Henry Moore, Brancusi, Picasso, Miro, Max Ernst, Kandinszkij, Salvador Dali, Amerigo Tot, Hans Arp, vagy Barbara Hepworth életművének „újrágondolását” követően a hazai alkotók előtt is tiszteleg. Olyan, számára kedves művészetutak inspirálta kisplasztikákkal gazdagítja majd a kollekción, amelyeket az előtte járók, köztük az ugyancsak kaposvári Bors István, vagy Samu Géza, Bocz Gyula, Kő Pál szobrászművészek életműve ihletett.

A terv, kedves Jóska, immár örökre terv maradt...

Mint ahogy hófehér márvány Madonnád is örökre árvává lett hálószobánkban. A Mária ölében lévő, kereszttről levett Jézus az egyik portalanítás során darabokra tört. Hiába próbáltam összeilleszteni a Krisztus-mozaikokat, nem sikerült. Arra gondoltam, pótolhatom majd veled, sűrűn kérve bocsánatodat a gondatlanságért. Soha nem tehetem meg...

Tisztelt Művész Úr! Kedves Jóska, te már átléptél a lélekkapun, így most az adventi várakozás óráiban bátran kérhetlek arra: járj közbe értünk szüntelen, hogy a művészet, a kultúra és az Istenbe vetett hit továbbra is a beteg emberiség gyógyítója, megmentője és lélekmelegítője maradjon!

Ezen gondolatok jegyében ajánlom figyelmükbe Kling József szobrászművész *A kőbe zárt hit* című emlékkiállítását.